

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

29 martie 2011 *

Cuprins

I — Cadrul juridic	I - 2414
A — Dispozițiile Tratatului CECO	I - 2414
B — Dispozițiile Tratatului CE	I - 2416
C — Regulamentul (CE) nr. 1/2003	I - 2416
D — Dispozițiile privind calculul cuantumului amenzii	I - 2417
II — Istoricul cauzei	I - 2418
III — Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată	I - 2422
IV — Concluziile părților	I - 2424
V — Cu privire la cererea de redeschidere a procedurii orale	I - 2425
VI — Cu privire la recurs	I - 2426
A — Cu privire la primul motiv și la primul aspect al celui de al treilea motiv, întemeiate pe încălcarea principiului nulla poena sine lege și „al preciziei”, precum și pe incompetența Comisiei	I - 2427
1. Argumentele părților	I - 2427
2. Aprecierea Curții	I - 2433
B — Cu privire la al doilea motiv și la al doilea aspect al celui de al treilea motiv....	I - 2439
1. Cu privire la primul aspect al celui de al doilea motiv, întemeiat pe o eroare de drept care afectează interpretarea de către Tribunal a punctului 88 din Hotărârea ThyssenKrupp/Comisia	I - 2439

* Limba de procedură: germana.

a)	Argumentele părților	I - 2439
b)	Aprecierea Curții	I - 2440
2.	Cu privire la primul argument invocat în susținerea celui de al doilea aspect al celui de al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea de către Tribunal a întinderii principiului autorității de lucru judecat și pe încălcarea dreptului la apărare.	I - 2444
a)	Cu privire la admisibilitatea argumentului menționat	I - 2444
i)	Argumentele părților	I - 2444
ii)	Aprecierea Curții	I - 2445
b)	Cu privire la fond	I - 2446
i)	Argumentele părților	I - 2446
ii)	Aprecierea Curții	I - 2449
3.	Cu privire la al doilea argument invocat în susținerea celui de al doilea aspect al celui de al doilea motiv și a celui de al doilea aspect al celui de al treilea motiv, întemeiate pe lipsa unui transfer de răspundere care rezultă din declarația din 23 iulie 1997 și pe încălcarea „principiului preciziei”	I - 2452
a)	Argumentele părților	I - 2452
b)	Aprecierea Curții	I - 2454
C —	Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe încălcarea dispozițiilor care guvernează prescripția	I - 2458
1.	Argumentele părților	I - 2458
2.	Aprecierea Curții	I - 2460
D —	Cu privire la al cincilea motiv, întemeiat pe o încălcare a principiilor care guvernează calculul cuantumului amenzii	I - 2462
1.	Argumentele părților	I - 2462
2.	Aprecierea Curții	I - 2463
VII —	Cu privire la cheltuielile de judecată	I - 2465
		I - 2411

În cauza C-352/09 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție, introdus la 2 septembrie 2009,

ThyssenKrupp Nirosta GmbH, fostă ThyssenKrupp Stainless AG, cu sediul în Duisbourg (Germania), reprezentată de M. Klusmann, Rechtsanwalt, și de domnul S. Thomas, Universitätsprofessor,

recurentă,

cealaltă parte în proces fiind:

Comisia Europeană, reprezentată de domnii E. Castillo de la Torre și R. Sauer, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

pârâtă în primă instanță,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul V. Skouris, președinte, domnii A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, K. Schiemann, A. Arabadjiev (raportor) și J.-J. Kasel, președinți de cameră, domnii E. Juhász, G. Arestis, A. Borg Barthet, T. von Danwitz și doamna C. Toader, judecători,

avocat general: domnul Y. Bot,
grefier: domnul B. Fülöp, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 29 iunie 2010,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 26 octombrie 2010,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, ThyssenKrupp Nirosta GmbH, fostă ThyssenKrupp Stainless AG, solicită Curții anularea Hotărârii Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 1 iulie 2009, ThyssenKrupp Stainless/Comisia (T-24/07, Rep., p. II-2309, denumită în continuare „hotărârea atacată”), prin care Tribunalul a respins atât

cererea sa având ca obiect anularea Deciziei Comisiei din 20 decembrie 2006 privind o procedură în temeiul articolului 65 din Tratatul CECO (Cazul COMP/F/39.234 – Suprataxa pe aliaj – readoptare) (denumită în continuare „decizia în litigiu”), cât și cererea sa având ca obiect reducerea amenzii aplicate prin decizia în litigiu.

- 2 Prin decizia menționată, Comisia Europeană a considerat că Thyssen Stahl AG (denumită în continuare „Thyssen Stahl”) a încălcat, în perioada cuprinsă între 16 decembrie 1993 și 31 decembrie 1994, articolul 65 alineatul (1) CO prin modificarea și prin aplicarea concertată a valorilor de referință ale formulei de calcul al suprataxei pe aliaj și a aplicat, în acest temei, o amendă de 3 168 000 de euro societății ThyssenKrupp Stainless AG.

I — Cadrul juridic

A — Dispozițiile Tratatului CECO

- 3 Articolul 65 CO prevede:

„(1) Sunt interzise orice acorduri între întreprinderi, orice decizii ale asocierilor de întreprinderi și orice practici concertate care ar viza, direct sau indirect, împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței în cadrul pieței comune și, în special:

- (a) stabilirea sau determinarea prețurilor;

(b) restrângerea sau controlul producției, al dezvoltării tehnice sau al investițiilor;

(c) împărțirea piețelor, a produselor, a clienților sau a surselor de aprovizionare.

[...]

(4) Acordurile sau deciziile interzise în temeiul alineatului (1) din prezentul articol sunt nule de drept și nu pot fi invocate în fața niciunei instanțe din statele membre.

Comisia are competența exclusivă, cu excepția situației când se introduc acțiuni pe rolul Curții, de a se pronunța asupra conformității acordurilor sau a deciziilor menționate cu dispozițiile prezentului articol.

(5) Comisia poate aplica, împotriva întreprinderilor care ar fi încheiat un acord nul de drept, ar fi aplicat sau încercat să aplice, prin intermediul arbitrajului, al unei clauze de dezicere, al boicotului sau prin orice alt mijloc, un acord sau o decizie nule de drept sau un acord a cărui aprobare a fost refuzată sau revocată, sau care ar obține beneficiul unei autorizații prin intermediul unor informații deliberat false sau deformatate, sau care ar efectua practici contrare dispozițiilor alineatului (1), amenzi și penalități cu titlu cominatoriu cel mult egale cu dublul cifrei de afaceri realizate cu privire la produsele care au făcut obiectul acordului, al deciziei sau al practicii contrare dispozițiilor prezentului articol, fără a aduce atingere, dacă acest obiect vizează restrângerea producției, a dezvoltării tehnice sau a investițiilor, cuantumului maxim astfel stabilit care poate fi sporit până la 10 % din cifra de afaceri anuală a întreprinderii în cauză, în ceea ce privește amenda, și până la 20 % din cifra de afaceri zilnică, în ceea ce privește penalitățile cu titlu cominatoriu.”

- 4 Conform articolului 97 CO, Tratatul CECO a expirat la 23 iulie 2002.

B — *Dispozițiile Tratatului CE*

- 5 Articolul 305 alineatul (1) CE prevedea:

„Dispozițiile prezentului tratat nu le modifică pe cele ale Tratatului de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului, în special în ceea ce privește drepturile și obligațiile statelor membre, atribuțiile instituțiilor acestei Comunități și normele stabilite de respectivul tratat cu privire la funcționarea pieței comune a cărbunelui și oțelului.”

C — *Regulamentul (CE) nr. 1/2003*

- 6 Potrivit articolului 4 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 [CE] și 82 [CE] (JO 2003, L 1, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 167, rectificare în Ediție specială, 08/vol. 4, p. 269), în scopul „aplicării articolelor 81 [CE] și 82 [CE], Comisia are competențele prevăzute de prezentul regulament”.
- 7 Articolul 7 din Regulamentul nr. 1/2003, intitulat „Constatarea și încetarea încălcării”, prevede:

„(1) Atunci când Comisia, acționând ca urmare a unei plângeri sau din oficiu, constată că există o încălcare a articolului 81 [CE] sau 82 [CE], poate solicita printr-o decizie întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi în cauză să înceteze respectiva încălcare. [...] Atunci când Comisia are un interes legitim de a acționa în acest mod, aceasta poate de asemenea constata că s-a comis o încălcare în trecut.

[...]”

- 8 Conform articolului 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1/2003, Comisia poate aplica, prin decizie, amenzi întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi atunci când, în mod intenționat sau din neglijență, acestea încalcă articolul 81 CE sau 82 CE.

D — Dispozițiile privind calculul cuantumului amenzii

- 9 Punctul D din Comunicarea Comisiei privind neaplicarea de amenzi sau reducerea cuantumului acestora în cauzele având ca obiect înțelegeri (JO 1996, C 207, p. 4, denumită în continuare „Comunicarea privind cooperarea”) prevede:

„(1) În cazul în care o întreprindere cooperează fără a fi îndeplinite toate condițiile prevăzute în [secțiunile] B și C, aceasta beneficiază de o reducere de 10 % până la 50 % din cuantumul amenzii care i-ar fi fost aplicată în lipsa cooperării.

(2) Aceasta poate fi situația, printre altele, în cazul în care:

- înainte de comunicarea privind obiecțiunile, o întreprindere furnizează Comisiei informații, documente sau alte elemente de probă care contribuie la stabilirea existenței încălcării săvârșite;
- după ce a primit comunicarea privind obiecțiunile, o întreprindere informează Comisia că nu contestă materialitatea situației de fapt pe care Comisia își întemeiază acuzațiile.” [traducere neoficială]

II — Istoricul cauzei

- ¹⁰ Situația de fapt aflată la originea cauzei, astfel cum este prezentată la punctele 10-32 din hotărârea atacată, poate fi rezumată după cum urmează.
- ¹¹ La 1 ianuarie 1995, Krupp Thyssen Nirosta GmbH, societate de drept german, a luat naștere prin concentrarea activităților din sectorul produselor plate din oțel inoxidabil ale Thyssen Stahl și ale Fried Krupp AG Hoesch-Krupp. Thyssen Stahl a continuat să își exercite activitățile în mod independent în alte sectoare. După o serie de modificări ale denumirii sociale, Krupp Thyssen Nirosta GmbH a devenit ThyssenKrupp Stainless AG și, în cele din urmă, ThyssenKrupp Nirosta GmbH.
- ¹² Oțelul inoxidabil este un oțel special rezistent la coroziune datorită utilizării în procesul de producție a diferitor elemente de aliaj (nichel, crom și molibden). Acesta este utilizat sub formă de produse plate (în foi sau în bobine, laminate la cald sau la rece) sau de produse lungi (bare, sârmă, profiluri, laminate la cald sau finisate), dintre care cea mai mare parte intra în domeniul de aplicare al Tratatului CECO.

13 La 16 martie 1995, Comisia a solicitat mai multor producători de oțel inoxidabil să îi comunice informații cu privire la o majorare a prețurilor, cunoscută sub denumirea „suprataxa pe aliaj” și calculată în funcție de evoluția prețurilor acestor elemente de aliaj, care se adaugă la prețul de bază al oțelului inoxidabil. Costul elementelor de aliaj menționate reprezintă o parte importantă și foarte variabilă a costurilor de producție. Pe baza informațiilor primite, Comisia a adresat la 19 decembrie 1995 o comunicare privind obiecțiunile către 19 întreprinderi.

14 În cursul lunilor decembrie 1996 și ianuarie 1997, anumite întreprinderi, printre care recurenta și Thyssen Stahl, au comunicat Comisiei că doresc să coopereze. La 24 aprilie 1997, aceasta din urmă a adresat fiecărei întreprinderi în cauză, printre care figurau recurenta și Thyssen Stahl, o nouă comunicare privind obiecțiunile, la care aceste două întreprinderi au răspuns individual.

15 Prin scrisoarea din 23 iulie 1997 adresată Comisiei (denumită în continuare „declarația din 23 iulie 1997”), recurenta a indicat următoarele:

„Referitor la procedura menționată în obiect [Cazul IV/35.814 – ThyssenKrupp Stainless], i-ați solicitat reprezentantului legal al [Thyssen Stahl] ca [recurenta] să confirme în mod expres faptul că își asuma răspunderea pentru actele săvârșite eventual de [Thyssen Stahl], ca urmare a transferului sectorului de activitate al produselor plate inoxidabile al [Thyssen Stahl], în măsura în care sunt vizate produsele plate inoxidabile care fac obiectul prezentei proceduri, inclusiv pentru perioada de până în anul 1993. Prin prezenta, vă confirmăm acest fapt în mod expres.”

16 Prin Decizia 98/247/CECO din 21 ianuarie 1998 privind o procedură în temeiul articolului 65 din Tratatul CECO (Cazul IV/35.814 – Suprataxa pe aliaj) (JO L 100, p. 55,

denumită în continuare „decizia inițială”), Comisia a constatat că cea mai mare parte a producătorilor de produse plate din oțel inoxidabil, printre care figurau recurenta și Thyssen Stahl, au convenit, în cursul unei reuniuni desfășurate la Madrid (Spania) la 16 decembrie 1993, să își majoreze prețurile în mod concertat prin modificarea parametrilor de calcul al suprataxei pe aliaj începând de la 1 februarie 1994. Aceasta a dedus de aici că întreprinderile în cauză au încălcat articolul 65 alineatul (1) CO.

- 17 Decizia inițială a fost notificată recurenteii, iar nu Thyssen Stahl, deoarece, în temeiul declarației din 23 iulie 1997, Comisia a considerat că recurenta era responsabilă pentru actele săvârșite de Thyssen Stahl. Prin urmare, aceasta i-a aplicat o amendă inclusiv pentru faptele care erau imputate Thyssen Stahl și care viza perioada cuprinsă între decembrie 1993 și 1 ianuarie 1995.
- 18 La 11 martie 1998, recurenta a introdus o acțiune vizând, printre altele, anularea deciziei inițiale.
- 19 Prin Hotărârea din 13 decembrie 2001, Krupp Thyssen Stainless și Acciai speciali Terni/Comisia (T-45/98 și T-47/98, Rec., p. II-3757), Tribunalul a anulat decizia inițială pentru motivul că se stabilea în sarcina recurenteii răspunderea pentru încălcarea articolului 65 alineatul (1) CO de către Thyssen Stahl și a redus amenda în consecință. În opinia Tribunalului, Comisia nu i-a oferit recurenteii posibilitatea să își prezinte observațiile asupra faptelor imputate Thyssen Stahl și, prin urmare, a încălcat dreptul la apărare.
- 20 Prin Hotărârea din 14 iulie 2005, ThyssenKrupp/Comisia (C-65/02 P și C-73/02 P, Rec., p. I-6773), Curtea a respins recursurile introduse de recurentă și de Comisie împotriva acestei hotărâri.

- 21 Ca urmare a schimbului de corespondență cu recurenta și cu Thyssen Stahl, Comisia a adresat recurentei, la 5 aprilie 2006, o comunicare privind obiecțiunile. Prin scrisoarea din 17 mai 2006, recurenta a răspuns la comunicarea privind obiecțiunile și la 15 septembrie 2006 a avut loc o audiere publică.
- 22 La 20 decembrie 2006, Comisia a adoptat decizia în litigiu. Din preambulul acestei decizii rezultă că este întemeiată printre altele pe Tratatul CECO, în particular articolul 65 CO, precum și pe Tratatul CE și pe Regulamentul nr. 1/2003. Partea dispozitivă a deciziei menționate prevede printre altele:

„Articolul 1

În perioada cuprinsă între 16 decembrie 1993 și 31 decembrie 1994, [Thyssen Stahl] a încălcat articolul 65 alineatul (1) CO prin modificarea și prin aplicarea în mod concertat a valorilor de referință ale formulei de calcul al suprataxe pe aliaj, practică ce a avut ca obiect și ca efect restrângerea și denaturarea concurenței normale pe piața comună.

Articolul 2

(1) Pentru încălcarea avută în vedere la articolul [1] se aplică o amendă de 3 168 000 de euro.

(2) Întrucât prin [declarația] din 23 iulie 1997 [recurenta] și-a asumat răspunderea pentru comportamentul [Thyssen Stahl], amenda se aplică [recurentei].”

III — Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 23 Prin cererea depusă la grefa Tribunalului la 6 februarie 2007, recurenta a introdus o acțiune în anulare a deciziei în litigiu în conformitate cu articolele 225 CE și 230 CE.
- 24 Prin intermediul primului motiv, recurenta invoca încălcarea principiului *nulla poena sine lege*, ca urmare a aplicării articolului 65 alineatul (1) CO după expirarea Tratatului CECO. Al doilea motiv al acesteia era întemeiat pe nelegalitatea aplicării coroborate a Regulamentului nr. 1/2003 și a articolului 65 CO. Prin intermediul celui de al treilea motiv, recurenta invoca încălcarea autorității de lucru judecat, întrucât Curtea ar fi constatat, la punctul 88 din Hotărârea ThyssenKrupp/Comisia, citată anterior, că aceasta nu era responsabilă pentru actele săvârșite de Thyssen Stahl.
- 25 În cadrul celui de al patrulea motiv, recurenta susținea că declarația din 23 iulie 1997 nu putea constitui temeiul răspunderii sale și nici al transferului obligației de plată a amenzii. Prin intermediul celui de al cincilea motiv, aceasta susținea că decizia în litigiu încalcă „principiul preciziei”, întrucât nici temeiul juridic pentru aplicarea sancțiunii, nici conceptul de „asumare a răspunderii printr-o declarație privată” nu au fost stabilite suficient de clar.
- 26 Al șaselea motiv al acțiunii se întemeia pe o încălcare a principiului *ne bis in idem* ca urmare a transferului răspunderii printr-o declarație de natură privată. Prin intermediul celui de al șaptelea motiv, recurenta pretindea că încălcarea săvârșită de Thyssen Stahl era prescrisă. Al optulea și al nouălea motiv ale acțiunii se întemeiau pe o încălcare a dreptului la apărare ca urmare, pe de o parte, a încălcării dreptului de acces la dosar și, pe de altă parte, a neregularității comunicării privind obiecțiunile.

- 27 În subsidiar, în cadrul celui de al zecelea motiv, recurenta invocă faptul că s-a calculat greșit cuantumul amenzii, întrucât Comisia nu a ținut cont că nu a contestat realitatea încălcării în ansamblul său.
- 28 La punctele 37 și 38 din hotărârea atacată, se precizează că părțile au fost ascultate în ședința din 11 decembrie 2008 și că, în cadrul acestei ședințe, recurenta a arătat că revocă declarația din 23 iulie 1997, fapt de care s-a luat act în procesul-verbal de ședință.
- 29 Prin hotărârea atacată, Tribunalul a respins acțiunea și a obligat recurenta la plata cheltuielilor de judecată.
- 30 În esență, Tribunalul a apreciat, mai întâi, că aplicarea articolului 65 alineatul (1) CO după 23 iulie 2002 în privința unor fapte anterioare acestei date nu încalcă principiul *nulla poena sine lege* și că, în vederea acestei aplicări, Comisia își putea întemeia competența pe Regulamentul nr. 1/2003. Tribunalul a considerat că, în Hotărârea ThyssenKrupp/Comisia, citată anterior, care are autoritate de lucru judecat, Curtea constatare că, în temeiul declarației din 23 iulie 1997, recurenta era responsabilă pentru actele săvârșite de Thyssen Stahl.
- 31 În continuare, potrivit Tribunalului, temeiurile juridice ale sancțiunii și ale respectivului transfer al răspunderii erau stabilite suficient de clar, pe de o parte, la articolul 7 alineatul (1) și la articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003 și, pe de altă parte, prin declarația din 23 iulie 1997. Pretinsa încălcare a principiului *ne bis in idem* a fost respinsă, din moment ce, potrivit respectivei declarații, încălcarea săvârșită de Thyssen Stahl ar fi fost imputabilă recurentei. Această încălcare nu era prescrisă, potrivit Tribunalului, întrucât prescripția trebuia apreciată din perspectiva recurentei și era suspendată pe parcursul procedurii jurisdicționale care vizează decizia inițială.

- 32 În sfârșit, Tribunalul a statuat că comunicarea privind obiecțiunile îndeplinea cerințele legale și că Comisia nu a încălcat dreptul recurente de a avea acces la dosar și nici nu a săvârșit o eroare prin faptul că nu a ținut seama de pretinsa necontestare a realității respectivei încălcări.

IV — Concluziile părților

- 33 Recurenta solicită Curții:

- anularea hotărârii atacate;
- cu titlu subsidiar, trimiterea cauzei spre rejudecare la Tribunal;
- cu titlu mai subsidiar, reducerea cuantumului amenzii care i-a fost aplicată în temeiul articolului 2 din decizia în litigiu și
- obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

- 34 Comisia solicită Curții:

- respingerea recursului și menținerea hotărârii atacate și
- obligarea recurente la plata cheltuielilor de judecată.

V — Cu privire la cererea de redeschidere a procedurii orale

- ³⁵ Prin actul depus la grefa Curții la 28 octombrie 2010, Comisia a solicitat acesteia, în temeiul articolului 61 din Regulamentul de procedură al Curții, să dispună redeschiderea procedurii orale, în ipoteza în care aceasta trebuia să abordeze întrebările referitoare la o „restrângere a principiului autorității de lucru judecat prin principiul contradictorialității”, la posibilitatea aplicării de către Comisie, într-o etapă administrativă posterioară pronunțării prezentei hotărâri și pentru comportamentul în litigiu, a unei amenzi societății Thyssen Stahl sau la consecințele anulării deciziei inițiale cu privire la suspendarea prescripției. Astfel, în opinia Comisiei, aceste aspecte au fost examinate de avocatul general la punctele 155, 174-176 și 198-212 din concluzii, dar nu fac obiectul litigiului și nu au fost puse în discuția părților.
- ³⁶ În temeiul dispoziției menționate, avocatul general a fost ascultat cu privire la această cerere.
- ³⁷ Din oficiu, la propunerea avocatului general sau la cererea părților, Curtea poate dispune redeschiderea procedurii orale, în conformitate cu articolul 61 din Regulamentul de procedură, în cazul în care consideră că nu este suficient lămurită sau că trebuie să soluționeze cauza în baza unui argument care nu a fost pus în discuția părților (a se vedea Hotărârea din 8 septembrie 2009, Liga Portuguesa de Futebol Profissional și Bwin International, C-42/07, Rep., p. I-7633, punctul 31 și jurisprudența citată).
- ³⁸ Curtea consideră că dispune, în speță, de toate elementele necesare pentru a soluționa litigiul și că prezenta cauză nu trebuie examinată din perspectiva unui argument care nu a fost dezbătut în fața sa.

39 Prin urmare, nu este necesar să se dispună redeschiderea procedurii orale.

VI — Cu privire la recurs

40 Recurenta invocă cinci motive. Primul dintre acestea se întemeiază pe încălcarea principiului *nulla poena sine lege*, ca urmare a aplicării articolului 65 alineatul (1) CO după 23 iulie 2002, pe aplicarea eronată a articolului 23 din Regulamentul nr. 1/2003 în privința unei încălcări a articolului 65 alineatul (1) CO, pe încălcarea suveranității statelor semnatare ale Tratatului CECO și pe inaplicabilitatea în privința situației de fapt din speță a Hotărârii Tribunalului din 12 septembrie 2007, González y Díez/Comisia (T-25/04, Rep., p. II-3121).

41 Prin intermediul celui de al doilea motiv, recurenta susține că stabilirea în sarcina sa a răspunderii pentru actele săvârșite de Thyssen Stahl nu a făcut obiectul unei constatări care a dobândit autoritate de lucru judecat în Hotărârea ThyssenKrupp/Comisia, citată anterior, că Tribunalul a încălcat domeniul de aplicare al principiului *res iudicata*, că acesta a încălcat dreptul la apărare și că a statuat în mod eronat că declarația din 23 iulie 1997 a efectuat un transfer de răspundere de la Thyssen Stahl către ea însăși.

42 Al treilea motiv al recursului se întemeiază pe o lipsă de precizie atât a temeiului juridic al deciziei în litigiu, cât și al temeiului juridic al transferului răspunderii, pe care Tribunalul ar fi omis în mod eronat să le evidențieze. Prin intermediul celui de al patrulea motiv, recurenta reproșează Tribunalului o încălcare a dispozițiilor privind prescripția. Al cincilea motiv de recurs se întemeiază pe o încălcare a principiilor privind calculul cuantumului amenzii.

A — Cu privire la primul motiv și la primul aspect al celui de al treilea motiv, întemeiate pe încălcarea principiului *nulla poena sine lege* și „al preciziei”, precum și pe neкомпetența Comisiei

1. Argumentele părților

- 43 Prin intermediul primului motiv, recurenta susține, în primul rând, că aplicarea articolului 65 alineatul (1) CO după 23 iulie 2002 încalcă principiul *nulla poena sine lege*, întrucât Tratatul CECO și competențele pe care acesta le conferea Comisiei au expirat la data respectivă, în temeiul articolului 97 CO. Aceasta subliniază că interdicția, prevăzută de dreptul comunitar și de dreptul internațional, de a interpreta prin analogie dispoziții de drept penal și dispoziții privind amenzile impune ca temeiul juridic al sancțiunii să rezulte în mod clar și neechivoc din dreptul scris.
- 44 Potrivit recurente, împrejurarea că, după 23 iulie 2002, anumite practici care intrau anterior în domeniul de aplicare al Tratatului CECO pot intra în domeniul de aplicare al Tratatului CE nu permite nicio deducție cu privire la posibilitatea, ca după această dată, să se sancționeze, în temeiul articolului 65 alineatul (1) CO, încălcări care au încetat înainte de data respectivă.
- 45 Tribunalul ar fi confundat noțiunile de unitate și de continuitate a ordinii juridice comunitare atunci când a dedus din aceste noțiuni că Tratatul CECO se putea aplica sub imperiul Tratatului CE. Întrucât Tratatul CECO și Tratatul CE sunt tratate de drept internațional public, acestora li s-ar aplica principiile prevăzute la articolul 70 din Convenția de la Viena cu privire la dreptul tratatelor din 23 mai 1969, potrivit căruia nicio obligație contractuală și nicio competență nu pot rezulta dintr-un tratat de drept internațional expirat.

- 46 Presupunând că tratatele comunitare trebuie interpretate potrivit principiilor unificate, aceasta nu ar însemna că Comisia dispune de o competență generală pentru punerea în aplicare a acestora, independentă de existența diferitelor ordini juridice care rezultă din diferite tratate. Astfel, ar rezulta din mai multe acte juridice de drept comunitar că instituțiile nu dispun decât de competențe de atribuire specifice care rezultă din tratate autonome din punct de vedere juridic.
- 47 Prin urmare, întrucât Comisia nu mai dispune de o competență întemeiată pe Tratatul CECO, aspectul dacă elementele constitutive ale încălcărilor sancționate la articolul 65 CO și la articolul 81 CE corespund și sunt interpretate identic este, potrivit recurenței, lipsit de interes. Astfel, împrejurarea că, în anumite ordini juridice naționale, elemente constitutive ale unor înțelegeri sunt interpretate identic cu cele prevăzute la articolele 81 CE și 82 CE nu ar însemna că Comisia ar fi competentă pentru a aplica dispozițiile naționale în cauză.
- 48 Recurența arată că, potrivit jurisprudenței Tribunalului, natura de *lex specialis* a Tratatului CECO în raport cu Tratatul CE nu poate întemeia o competență a Comisiei pe articolul 65 alineatul (5) CO, după expirarea Tratatului CECO. Aceasta consideră că respectiva observație trebuie extinsă la articolul 65 alineatul (1) CO, acesta din urmă făcând parte din temeiul juridic al sancțiunii. Principiul *lex specialis derogat legi generali* nu poate justifica, așadar, aplicarea articolului 65 alineatul (1) CO, care nu mai este în vigoare, deoarece acest principiu guvernează numai raportul care există între două norme în vigoare.
- 49 În lipsa unor dispoziții tranzitorii cu valoare de normă juridică – ceea ce nu ar fi cazul în privința Comunicării Comisiei privind anumite aspecte referitoare la instrumentarea cazurilor de concurență, rezultate din expirarea Tratatului CECO, adoptată la 18 iunie 2002 (JO C 152, p. 5) – și care permit Comisiei să sancționeze încălcările articolului 65 alineatul (1) CO după 23 iulie 2002, niciuna dintre dispozițiile tratatelor nu ar prevedea posibilitatea Comisiei de a adopta, după 23 iulie 2002, o decizie precum decizia în litigiu.

- 50 În al doilea rând, recurenta subliniază că, după expirarea Tratatului CECO, nu mai există norme juridice care să prevadă sancțiuni în cazul încălcării articolului 65 alineatul (1) CO, întrucât alineatul (5) al acestui articol a expirat odată cu Tratatul CECO, fapt pe care Tribunalul l-ar fi recunoscut în jurisprudența sa anterioară.
- 51 Considerând că articolul 23 din Regulamentul nr. 1/2003 trebuia interpretat în sensul că permitea Comisiei să sancționeze încălcările Tratatului CECO, chiar dacă dispoziția menționată nu făcea nicio referire la articolul 65 CO, Tribunalul a încălcat, în opinia recurente, principiul *nulla poena sine lege*, din care ar reieși că dispozițiile de drept penal nu pot fi interpretate dincolo de sensul literal al termenilor acestora. Respectivii termeni nu pot face obiectul unei interpretări istorice, sistematice sau teleologice extensive, deoarece aceasta ar echivala cu o aplicare prin analogie, interzisă în domeniul dreptului sancțiunilor.
- 52 În această privință, recurenta arată că reiese din jurisprudență că o sancțiune nu poate fi aplicată decât dacă are la bază un temei legal clar și neambiguu, care prevede explicit aplicarea unei sancțiuni pentru faptele în cauză. Recurenta deduce din aceasta că, în domeniul dreptului sancțiunilor, Curtea a respins orice interpretare sistematică sau teleologică extensivă care depășește sensul literal al dispozițiilor în cauză. Or, Tribunalul ar fi efectuat o interpretare prin analogie interzisă.
- 53 În al treilea rând, recurenta consideră că nu sunt îndeplinite condițiile unei aplicări prin analogie a articolului 23 din Regulamentul nr. 1/2003 în privința unei încălcări a articolului 65 alineatul (1) CO. Astfel, ar fi necesar ca faptele să fie similare celor prevăzute la articolul 23 și să existe un vid juridic contrar obiectivului urmărit de legiuitor.

54 Or, potrivit recurenței, chiar presupunând că articolul 65 alineatul (1) CO este identic cu articolul 81 CE din toate punctele de vedere relevante, ceea ce nu este cazul, întrucât situațiile de fapt sunt diferite din mai multe puncte de vedere, lipsește un vid juridic contrar obiectivului urmărit de legiuitor. Astfel, în conformitate cu principiile democratice și cu principiul separării puterilor, instanța nu ar putea acoperi decât viduri juridice care au scăpat legiuitorului contrar obiectivului urmărit. Instanța nu ar fi competentă să rectifice actele legiuitorului prin aplicarea unor dispoziții care i se par mai adecvate decât cele în vigoare.

55 Recurenta consideră că, în speță, împotriva existenței unui asemenea vid juridic pledează împrejurările că legiuitorul nu a prevăzut nicio dispoziție tranzitorie, deși în multe alte domenii ale Tratatului CECO au fost adoptate dispoziții de prorogare sau tranzitorii și că, prin Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reunite în cadrul Consiliului din 20 iulie 1998 privind expirarea Tratatului de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului (JO C 247, p. 5), Consiliul Uniunii Europene și reprezentanții menționați au invitat Comisia, arătându-se dispuși să adopte toate măsurile necesare pentru a face față consecințelor expirării respectivului tratat, să facă propuneri referitoare la alte domenii afectate de această expirare, fără ca Comisia să fi răspuns la această invitație în ceea ce privește normele privind înțelgerile.

56 În al patrulea rând, recurenta consideră că aplicarea articolului 23 din Regulamentul nr. 1/2003 în privința unei încălcări a articolului 65 alineatul (1) CO încalcă articolul 5 CE, articolul 7 alineatul (1) CE și articolul 83 CE, întrucât aplicarea acestui articol 23 nu poate depăși ceea ce permite baza de abilitare a regulamentului respectiv. Presupunând că Consiliul ar fi dorit să redacteze respectivul articol astfel încât să permită sancționarea încălcărilor articolului 65 alineatul (1) CO, acest lucru nu ar fi fost posibil, întrucât Tratatul CE nu acordă competență decât pentru aplicarea propriilor dispoziții.

- 57 Recurenta arată că reiese din articolul 5 CE, din articolul 7 alineatul (1) a doua teză CE și din articolul 211 CE că, în cadrul executării sarcinilor care revin instituțiilor comunitare în temeiul Tratatului CE, competențele și atribuțiile Comisiei sunt strict limitate la Tratatul CE și aceasta prin dispozițiile tratatului menționat. Din moment ce elementele constitutive ale încălcării și consecințele juridice ale acesteia ar forma, împreună, temeiul juridic al sancțiunii, această logică s-ar aplica atât consecințelor juridice directe ale încălcării, cât și elementelor constitutive ale acesteia.
- 58 Recurenta precizează că articolul 83 CE abilitază Consiliul numai pentru adoptarea unui regulament în vederea aplicării articolelor 81 CE și 82 CE. În consecință, limitarea domeniului de aplicare al articolului 23 din Regulamentul nr. 1/2003 la încălcările dispozițiilor Tratatului CE nu ar constitui o eroare de redactare care poate fi corectată printr-o aplicare prin analogie a articolului 23 menționat în privința încălcărilor articolului 65 alineatul (1) CO.
- 59 Prin faptul că a considerat că articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003 prevede o normă de procedură, Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept. Astfel, potrivit recurente, articolul 23 menționat constituie o normă de fond care conferă o putere de sancționare prin abilitarea Comisiei să aplice amenzi, care nu sunt prevăzute în mod direct în Tratatul CE, pentru încălcarea articolelor 81 CE și 82 CE.
- 60 Recurenta consideră că, la punctul 85 din hotărârea atacată, Tribunalul a săvârșit o eroare de logică prin faptul că a justificat aplicabilitatea articolului 65 alineatul (1) CO prin regula care guvernează aplicarea legii în timp potrivit căreia trebuie să se aplice normele de fond în vigoare la momentul faptelor. Astfel, aplicarea în timp a unei dispoziții expirate ar presupune păstrarea de către Comisie a competenței de a aplica dispozițiile din ordinea juridică în cauză, ceea ce nu este cazul în speță.

- 61 În al cincilea rând, recurenta susține că hotărârea atacată încalcă suveranitatea statelor semnatare ale Tratatului CECO, întrucât, odată cu expirarea acestui tratat, competența de a aplica sancțiuni în domeniul în cauză a fost restituită statelor membre, statele semnatare neconferind Comisiei puterea de sancționare decât până la data acestei expirări.
- 62 În al șaselea rând, recurenta arată, pe de o parte, că Tribunalul s-a referit în mod eronat la punctul 57 și următoarele din Hotărârea González y Díez/Comisia, citată anterior. Chiar presupunând că hotărârea menționată ar fi întemeiată, aceasta ar fi fost pronunțată în domeniul ajutoarelor de stat. Or, în domeniul înțelegerilor, principiul *nulla poena sine lege* ar impune norme mai stricte pentru aplicarea de amenzi.
- 63 Pe de altă parte, Tribunalul ar fi arătat că denaturarea concurenței care rezultă din nerespectarea normelor în domeniul ajutoarelor de stat își poate extinde efectele în timp după expirarea Tratatului CECO. În schimb, prezenta cauză privește, potrivit recurente, o încălcare a articolului 65 CO, care a încetat în luna ianuarie 1998 și care nu mai producea, așadar, la data aplicării amenzii, 20 decembrie 2006, niciun efect care ar fi putut fi înlăturat numai prin aplicarea unei amenzi.
- 64 Prin intermediul primului aspect al celui de al treilea motiv, recurenta arată că Tribunalul, statuând că din decizia în litigiu reiese intenția Comisiei de a corobora articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003 cu articolul 65 alineatul (1) CO, a încălcat „principiul preciziei temeiului juridic”, care ar impune ca o sancțiune să nu poată fi aplicată decât dacă are la bază un temei legal clar și neambiguu care prevede o sancțiune pentru situația în cauză. Or, articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003 nu ar prevedea sancțiuni în cazul încălcării articolului 65 alineatul (1) CO, ci numai în cazul încălcării articolelor 81 CE și 82 CE.

2. Aprecierea Curții

- ⁶⁵ Cu titlu preliminar, trebuie să se constate, mai întâi, că orice acord corespunzător situației de fapt prevăzute la articolul 65 alineatul (1) CO, încheiat sau pus în aplicare înainte de expirarea, la 23 iulie 2002, a Tratatului CECO, putea conduce, inclusiv până la această dată, la o decizie din partea Comisiei de aplicare a unor amenzi întreprinderilor care au contribuit la acordul menționat sau la punerea în aplicare a acestuia, întemeiată pe articolul 65 alineatul (5) CO.
- ⁶⁶ În continuare, trebuie să se constate că orice acord corespunzător situației de fapt prevăzute la articolul 65 alineatul (1) CO, încheiat sau pus în aplicare în perioada 24 iulie 2002-30 noiembrie 2009, putea conduce la o asemenea decizie a Comisiei, întemeiată pe articolul 81 CE și pe articolul 15 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 17 al Consiliului din 6 februarie 1962, primul regulament de aplicare a articolelor [81] și [82] din Tratatul [CE] (JO 1962, 13, p. 204), sau pe articolul 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1/2003.
- ⁶⁷ În sfârșit, este de asemenea cert că orice acord corespunzător situației de fapt prevăzute la articolul 65 alineatul (1) CO, încheiat sau pus în aplicare începând cu 1 decembrie 2009, poate conduce la o asemenea decizie a Comisiei întemeiată pe articolul 101 TFUE și pe articolul 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1/2003.
- ⁶⁸ Or, în speță, recurenta contestă, în esență, constatarea Tribunalului potrivit căreia Comisia putea, prin decizia în litigiu, adoptată după 23 iulie 2002, să îi aplice, în temeiul articolului 65 alineatele (1) și (5) CO coroborat cu articolul 7 alineatul (1) și cu articolul 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1/2003, o amendă pentru că a participat înainte de 23 iulie 2002 la încheierea și la punerea în aplicare a unui acord corespunzător situației de fapt prevăzute la articolul 65 alineatul (1) CO.

- ⁶⁹ În primul rând, în ceea ce privește competența Comisiei, Tribunalul a considerat la punctul 74 din hotărârea atacată că dispoziția care constituie temeiul juridic al actului și care împuternicește instituția Uniunii Europene să adopte actul în cauză trebuie să fie în vigoare la momentul adoptării acestuia, ceea ce ar fi cazul articolului 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003.
- ⁷⁰ La punctele 76-79 din hotărârea atacată, Tribunalul a arătat că Tratatul CECO a constituit, în temeiul articolului 305 alineatul (1) CE, o *lex specialis* care deroga de la *lex generalis* reprezentată de Tratatul CE și că, în urma expirării Tratatului CECO la 23 iulie 2002, domeniul de aplicare al regimului general care rezultă din Tratatul CE s-a extins, la 24 iulie 2002, la sectoarele care erau inițial guvernate de Tratatul CECO.
- ⁷¹ La punctele 80-82 din hotărârea atacată, Tribunalul a precizat că succedarea cadrului juridic al Tratatului CE celui al Tratatului CECO se înscrie în contextul continuității ordinii juridice a Uniunii și a obiectivelor acesteia, instituirea și menținerea unui regim de liberă concurență constituind unul dintre obiectivele esențiale atât ale Tratatului CE, cât și ale Tratatului CECO. În această privință, Tribunalul a subliniat că noțiunile de acorduri și de practici concertate reglementate de articolul 65 alineatul (1) CE corespund celor de acorduri și practici concertate în sensul articolului 81 CE și că aceste două dispoziții sunt interpretate în același mod de instanța Uniunii.
- ⁷² La punctele 83 și 84 din hotărârea atacată, Tribunalul a concluzionat astfel că continuitatea ordinii juridice a Uniunii impune asigurarea de către Comisie, în privința situațiilor născute sub imperiul Tratatului CECO, a respectării drepturilor și obligațiilor care se impuneau *eo tempore* atât statelor membre, cât și particularilor, în temeiul Tratatului CECO, și că, în consecință, articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003 trebuie interpretat în sensul că permite Comisiei să sancționeze, după 23 iulie 2002, înțelegerile realizate în domeniile care intră în sfera de aplicare a Tratatului CECO *ratione materiae* și *ratione temporis*.

- 73 Aceste considerații nu sunt afectate de nicio eroare de drept. Astfel, reiese din jurisprudență, pe de o parte, că, în conformitate cu un principiu comun sistemelor juridice ale statelor membre, ale căror origini pot fi reperate până în dreptul roman, în cazul modificării legislației, trebuie să se asigure, cu excepția exprimării unei voințe contrare din partea legiuitorului, continuitatea structurilor juridice și, pe de altă parte, că acest principiu se aplică modificărilor dreptului primar al Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 februarie 1969, Klomp, 23/68, Rec., p. 43, punctul 13).
- 74 Or, astfel cum a arătat în mod întemeiat Comisia, nu există niciun indiciu privind intenția legiuitorului Uniunii ca comportamentele coluzive interzise sub guvernarea Tratatului CECO să se poată sustrage de la aplicarea oricărei sancțiuni după expirarea acestuia din urmă.
- 75 Astfel, pe de o parte, după cum reiese din cuprinsul punctului 55 din prezenta hotărâre, recurenta însăși a subliniat că Consiliul și reprezentanții guvernelor statelor membre arătasera că erau dispuși să adopte toate măsurile necesare pentru a face față consecințelor expirării respectivului tratat. Pe de altă parte, Comisia a precizat că nu trebuia să facă propuneri de dispoziții tranzitorii decât dacă un asemenea demers era considerat necesar și că, având în vedere principiile generale de drept aplicabile, considera că o astfel de necesitate lipsea în materia normelor privind înțelegerile.
- 76 Rezultă că recurenta nu își poate întemeia niciun argument valabil pe lipsa unor dispoziții tranzitorii în domeniu.
- 77 În plus, reiese din constatările efectuate la punctele 65-67 din prezenta hotărâre că succedarea Tratatelor CECO, CE și TFUE asigură, în vederea garantării unei libere concurențe, ca orice comportament corespunzător situației de fapt prevăzute la articolul 65 alineatul (1) CO, care a avut loc înainte sau după 23 iulie 2002, să fi putut fi sancționat de Comisie și să poată fi sancționat în continuare.

78 În aceste împrejurări, ar fi contrar finalității și coerenței tratatelor și incompatibil cu continuitatea ordinii juridice a Uniunii să nu fie recunoscută competența Comisiei în asigurarea unei aplicări uniforme a normelor care decurg din Tratatul CECO și care continuă să producă efecte chiar după expirarea acestuia din urmă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2007, Lucchini, C-119/05, Rep., p. I-6199, punctul 41).

79 În al doilea rând, referitor la acest din urmă aspect, Tribunalul a statuat în mod întemeiat, la punctele 85, 86 și 89 din hotărârea atacată, că respectarea principiilor care guvernează aplicarea legii în timp, precum și cerințele referitoare la principiile securității juridice și protecției încrederii legitime impun aplicarea dispozițiilor materiale prevăzute la articolul 65 alineatele (1) și (5) CO în privința faptelor din speță, care intră în domeniul său de aplicare *ratione materiae* și *ratione temporis*.

80 Mai exact, în măsura în care recurenta arată că decizia în litigiu încalcă principiul *nulla poena sine lege* și un pretins „principiu al preciziei”, în special în sensul că nici Regulamentul nr. 1/2003, nici articolul 83 CE nu se referă la articolul 65 CO, trebuie amintit că principiul legalității incriminării și a pedepsei (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), astfel cum este consacrat printre altele la articolul 49 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, impune ca o reglementare a Uniunii să definească în mod clar încălcările și sancțiunile (a se vedea în acest sens Hotărârea din 3 mai 2007, Advocaten voor de Wereld, C-303/05, Rep., p. I-3633, punctele 49 și 50).

81 În plus, principiul securității juridice impune ca o asemenea reglementare să permită persoanelor interesate să cunoască cu exactitate întinderea obligațiilor pe care le instituie în sarcina acestora și ca acestea din urmă să aibă posibilitatea să își cunoască în mod neechivoc drepturile și obligațiile și să acționeze în consecință (Hotărârea din 10 martie 2009, Heinrich, C-345/06, Rep., p. I-1659, punctul 44 și jurisprudența citată).

- 82 În această privință, trebuie subliniat că, la momentul faptelor, articolul 65 alineatele (1) și (5) CO prevedea un temei legal clar pentru sancțiunea aplicată în speță, astfel încât recurenta nu putea să nu cunoască consecințele comportamentului său. Pe de altă parte, reiese din constatările efectuate la punctele 65-67 din prezenta hotărâre că, pentru același comportament, Comisia ar fi putut aplica o astfel de sancțiune la orice moment ulterior.
- 83 Or, în măsura în care tratatele defineau în mod clar, chiar dinainte de data faptelor, încălcările, precum și natura și importanța sancțiunilor care puteau fi aplicate în temeiul lor, respectivele principii nu au ca obiectiv să garanteze întreprinderilor că modificări ulterioare ale temeiurilor juridice și ale dispozițiilor procedurale le permit eludarea oricărei sancțiuni pentru comportamentele lor nelegale anterioare.
- 84 Trebuie adăugat că, încă dinaintea expirării Tratatului CECO, Comisia a arătat lipsa posibilității de a eluda o asemenea sancțiune, precizând, la punctul 31 din Comunicarea Comisiei privind anumite aspecte referitoare la instrumentarea cazurilor de concurență, rezultate din expirarea Tratatului CECO, adoptată la 18 iunie 2002, că, dacă aceasta constată o încălcare într-un domeniu inclus în sfera Tratatului CECO, dreptul material aplicabil este, oricare ar fi data aplicării, cel în vigoare la momentul la care s-au produs faptele care constituie încălcarea și dreptul procedural aplicabil este, după expirarea Tratatului CECO, cel care rezultă din Tratatul CE.
- 85 În plus, principiul *lex mitior* nu se opune, în speță, aplicării articolului 65 alineatul (5) CO, din moment ce amenda aplicată prin decizia în litigiu este, în orice caz, inferioară plafonului prevăzut la articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003 pentru aplicarea unei amenzi pentru o încălcare a normelor de concurență ale Uniunii.

- 86 Rezultă din ansamblul acestor împrejurări că o întreprindere diligentă care se află în situația recurenței nu putea în niciun moment să nu cunoască consecințele comportamentului său, nici să se bazeze pe faptul că succedarea cadrului juridic al Tratatului CECO de cel al Tratatului CE ar avea drept consecință să permită acesteia eludarea oricărei sancțiuni pentru încălcările articolului 65 CO săvârșite în trecut.
- 87 În ceea ce privește temeiul juridic și dispozițiile procedurale aplicabile, Tribunalul a statuat de asemenea în mod întemeiat, la punctele 84 și 87 din hotărârea atacată, că competența Comisiei de a aplica, prin decizia în litigiu, amenda în cauză rezulta din articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003 și că procedura trebuia să se desfășoare în conformitate cu acest regulament.
- 88 Astfel, reiese din jurisprudență că dispoziția care constituie temeiul juridic al unui act și care abilitază instituția Uniunii să adopte actul în cauză trebuie să fie în vigoare la momentul adoptării acestuia (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 aprilie 2000, Comisia/Consiliul, C-269/97, Rec., p. I-2257, punctul 45) și că se prezumă în general că normele de procedură se aplică în momentul în care intră în vigoare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 noiembrie 1981, Meridionale Industria Salumi și alții, 212/80-217/80, Rec., p. 2735, punctul 9, precum și Hotărârea din 23 februarie 2006, Molenbergnatie, C-201/04, Rec., p. I-2049, punctul 31).
- 89 Trebuie adăugat că aplicarea de către Comisie a Regulamentului nr. 1/2003 nu a restrâns, ci mai degrabă a fost de natură să extindă garanțiile procedurale conferite de cadrul juridic al Tratatului CECO întreprinderilor urmărite, fapt necontestat, de altfel, de recurență.
- 90 Rezultă că Tribunalul a putut concluziona, fără a săvârși o eroare de drept, la punctele 87 și 89 din hotărârea atacată, pe de o parte, că competența Comisiei de a aplica, prin decizia în litigiu, amenda în cauză rezulta din articolul 23 alineatul (2) din

Regulamentul nr. 1/2003 și că procedura trebuia desfășurată în conformitate cu acest regulament și, pe de altă parte, că dreptul material care prevede sancțiunea aplicabilă era constituit din articolul 65 alineatele (1) și (5) CO.

- 91 În consecință, primul motiv și primul aspect al celui de al treilea motiv de recurs trebuie respinse.

B — Cu privire la al doilea motiv și la al doilea aspect al celui de al treilea motiv

1. Cu privire la primul aspect al celui de al doilea motiv, întemeiat pe o eroare de drept care afectează interpretarea de către Tribunal a punctului 88 din Hotărârea ThyssenKrupp/Comisia

a) Argumentele părților

- 92 Potrivit recurenței, Tribunalul a apreciat în mod eronat că, la punctul 88 din Hotărârea ThyssenKrupp/Comisia, citată anterior, Curtea a stabilit în sarcina recurenței răspunderea pentru încălcările săvârșite de Thyssen Stahl. Dimpotrivă, în această hotărâre, Curtea ar fi refuzat, printr-o motivare suplimentară, să stabilească această răspundere în sarcina recurenței. Contextul procedural, la care s-ar fi referit Tribunalul în susținerea interpretării sale, nu ar permite să se confere un alt sens modului de redactare a punctului 88 menționat. Prin urmare, pentru a reține interpretarea respectivă, Tribunalul ar fi trebuit să formuleze o cerere de interpretare în conformitate cu articolul 102 din Regulamentul de procedură al Curții.

⁹³ Pe de altă parte, întrucât respectivul punct 88 face referire la toate declarațiile menționate la punctele 85 și 86 din aceeași hotărâre și se integrează în același raționament, recurenta consideră incomprehensibilă excluderea de către Tribunal a declarației din 23 iulie 1997. De asemenea, în măsura în care Tribunalul a considerat că această declarație nu putea fi vizată întrucât nu privea activitățile desfășurate de Thyssen Stahl, recurenta arată că respectiva declarație privea tocmai activitățile acesteia din urmă.

⁹⁴ În sfârșit, în ceea ce privește motivarea hotărârii atacate potrivit căreia, dacă punctul 88 din Hotărârea ThyssenKrupp/Comisia, citată anterior, trebuia interpretat în sensul propus de recurentă, Curtea nu ar fi avut niciun motiv să se pronunțe asupra motivelor al doilea și al treilea ale recursului incident, recurenta subliniază că, în mod obișnuit, instanțele Uniunii se pronunță atât cu privire la motivele admise, cât și cu privire la alte motive.

b) Aprecierea Curții

⁹⁵ Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, la punctul 88 din Hotărârea ThyssenKrupp/Comisia, citată anterior, Curtea a statuat că, în ceea ce privește pretensele împrejurări excepționale invocate de Comisie și menționate la punctul 79 din această hotărâre, era suficient să se amintească, mai întâi, că recurenta nu este succesorul economic al Thyssen Stahl, aceasta continuând să existe ca persoană juridică distinctă până la data adoptării deciziei în litigiu, și că unitatea de acțiune care a putut să caracterizeze comportamentul Thyssen Stahl și al recurenteii după 1 ianuarie 1995 nu era suficientă pentru a justifica stabilirea în sarcina recurenteii a răspunderii pentru actele săvârșite de Thyssen Stahl înainte de această dată, în temeiul principiului amintit la punctul 82 din hotărârea menționată, potrivit căruia o persoană juridică nu trebuie sancționată decât pentru faptele care îi sunt în mod specific reproșate. Curtea a adăugat că, în ceea ce privește, în sfârșit, declarațiile care ar fi fost făcute de recurentă cu privire la activitățile desfășurate de Thyssen Stahl în cursul procedurii administrative, s-a arătat deja, la punctele 85 și 86 din aceeași hotărâre, că acestea nu permiteau să se

stabilească în sarcina recurenteii răspunderea pentru actele săvârșite de Thyssen Stahl înainte de data menționată.

⁹⁶ La punctul 118 din hotărârea atacată, Tribunalul a arătat că recursul recurenteii în urma căruia s-a pronunțat Hotărârea ThyssenKrupp/Comisia, citată anterior, nu a privit aprecierea de către Tribunal a transferului către recurentă a răspunderii aparținând Thyssen Stahl. Această constatare efectuată de Tribunal în hotărârea atacată nu este contestată în prezenta procedură.

⁹⁷ La punctele 119-121 din hotărârea atacată, Tribunalul a arătat că, drept răspuns la recursul menționat, Comisia a formulat un recurs incident prin care a invocat, în special, denaturarea anumitor documente probatorii și eroarea de drept în aprecierea respectivului transfer al răspunderii. Tribunalul a precizat că interpretarea răspunsului Curții care figurează la punctul 88 din Hotărârea ThyssenKrupp/Comisia, citată anterior, la acest motiv al recursului incident era cea care făcea obiectul dezbaterii dintre părți. Tribunalul a apreciat că această interpretare este legată de sfera motivului menționat și de termenii clari ai argumentării dezvoltate de Comisie în susținerea acestuia.

⁹⁸ La punctul 122 din hotărârea atacată, Tribunalul a considerat că rezulta din cuprinsul punctelor 73-79 din Hotărârea ThyssenKrupp/Comisia, citată anterior, că, prin intermediul motivului menționat al recursului său incident, Comisia nu urmărea să repună în discuție recunoașterea de către Tribunal a transferului răspunderii în litigiu, în temeiul declarației din 23 iulie 1997, ci numai concluzia subsecventă a Tribunalului potrivit căreia declarația respectivă nu putea fi interpretată în sensul că implică și o renunțare a recurenteii la dreptul său de a fi audiată cu privire la faptele imputate Thyssen Stahl.

- 99 La punctele 126-128 din hotărârea atacată, Tribunalul a considerat că la punctele 81 și 82 din Hotărârea ThyssenKrupp/Comisia, citată anterior, Curtea amintise și confirmase concluzia Tribunalului potrivit căreia declarația din 23 iulie 1997 nu includea o renunțare a recurentei la dreptul de a fi audiată și că, la punctele 83-86 din această hotărâre, examinase și respinsese argumentul Comisiei întemeiat pe omisiunea Tribunalului de a lua în considerare alte probe referitoare la declarația respectivă și pe denaturarea ulterioară a acestora. Potrivit Tribunalului, la punctul 87 din hotărârea menționată, Curtea a concluzionat, prin urmare, că Tribunalul nu a denaturat nici declarația din 23 iulie 1997, nici celelalte probe.
- 100 La punctul 129 din hotărârea atacată, Tribunalul a subliniat că unicul obiect al punctului 88 din Hotărârea ThyssenKrupp/Comisia, citată anterior, era examinarea și respingerea de către Curte a unui „alt argument al Comisiei referitor la existența unor împrejurări excepționale, vizând o pretinsă succedare economică societății Thyssen [Stahl] de către [recurentă], o unitate de acțiune evidentă între acești doi operatori și declarațiile făcute de [recurentă] în numele Thyssen [Stahl] în cursul procedurii administrative”.
- 101 La punctele 131-135 din hotărârea atacată, Tribunalul a considerat că, în lumina obiectului primului motiv al recursului incident al Comisiei, rezulta din textul celei de a treia teze a punctului 88 din Hotărârea ThyssenKrupp/Comisia, citată anterior, că această teză se limita să facă trimitere la analiza, efectuată la punctele 85 și 86 din această hotărâre, a declarațiilor date de recurentă în cursul procedurii administrative cu privire la activitățile desfășurate de Thyssen Stahl, altele decât declarația din 23 iulie 1997, și anume răspunsurile date de recurentă la cele două comunicări privind obiecțiunile și scrisoarea sa din 17 decembrie 1996.
- 102 Având în vedere aceste considerații, Tribunalul a concluzionat la punctul 136 din hotărârea atacată că interpretarea punctului 88 menționat susținută de recurentă „ar determina admiterea faptului că, fără nicio motivare și printr-o simplă trimitere, Curtea a transformat o constatare privind încălcarea dreptului de a fi audiată într-o concluzie referitoare la transferul răspunderii, fapt care nu poate fi admis”, și, prin urmare, la

punctul 138 din această hotărâre, a respins al treilea motiv al recurente ca provenind dintr-o interpretare eronată a aceluiași punct 88.

103 Aceste considerații care figurează în hotărârea atacată nu sunt afectate de nicio eroare de drept. Astfel, în primul rând, contrar a ceea ce pretinde recurenta, Tribunalul nu a constatat în hotărârea atacată că, la punctul 88 din Hotărârea ThyssenKrupp/Comisia, citată anterior, Curtea a acceptat stabilirea în sarcina recurente a răspunderii pentru încălcările săvârșite de Thyssen Stahl. Dimpotrivă, Tribunalul a constatat, la punctele 118-122 din hotărârea atacată, pe de o parte, că recursul recurente în urma căruia s-a pronunțat Hotărârea ThyssenKrupp/Comisia, citată anterior, nu privea aprecierea de către Tribunal a transferului în sarcina recurente a răspunderii pentru comportamentul nelegal reproșat Thyssen Stahl și, pe de altă parte, că punctul 88 din această din urmă hotărâre se raportează la recursul incident al Comisiei, care nici el nu punea în discuție un astfel de transfer al răspunderii.

104 În al doilea rând, astfel cum a arătat în mod întemeiat Tribunalul, la punctul 88 din Hotărârea ThyssenKrupp/Comisia, citată anterior, Curtea a răspuns în mod specific la argumentele Comisiei expuse la punctul 79 din hotărârea menționată. Or, acest din urmă punct se limitează la a rezuma argumentele care figurează la punctele 84-87 din recursul incident, care fac trimitere la punctele 60-64 din aceasta.

105 În această privință, reiese din dosar că ansamblul argumentelor prezentate de Comisie în cuprinsul respectivelor puncte ale recursului incident vizau exclusiv alte declarații date de recurentă în cursul procedurii administrative decât declarația din 23 iulie 1997.

106 Rezultă că nici Comisia, nici recurenta nu au evocat în fața Curții posibilitatea de a se stabili în sarcina recurente, pe baza declarației din 23 iulie 1997, răspunderea

pentru comportamentul în litigiu al Thyssen Stahl. În plus, la punctul 83 din hotărârea menționată, Curtea a considerat că era necesar să se verifice existența altor elemente de probă decât respectiva declarație. Prin urmare, referirea, care figurează în teza finală a punctului 88 din hotărârea menționată, la declarațiile menționate la punctele 85 și 86 din aceeași hotărâre face trimitere exclusiv la alte declarații ale recurente decât cea din 23 iulie 1997.

¹⁰⁷ Rezultă că primul aspect al celui de al doilea motiv de recurs trebuie respins.

2. Cu privire la primul argument invocat în susținerea celui de al doilea aspect al celui de al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea de către Tribunal a întinderii principiului autorității de lucru judecat și pe încălcarea dreptului la apărare

a) Cu privire la admisibilitatea argumentului menționat

i) Argumentele părților

¹⁰⁸ Comisia susține că argumentația recurente este în contradicție cu observațiile prezentate de aceasta în primă instanță, unde ar fi susținut că instanța Uniunii soluționase deja în mod definitiv problema transferului răspunderii. Acest motiv ar fi, așadar, nou și, în temeiul acestui fapt, ar fi inadmisibil în etapa recursului.

ii) Aprecierea Curții

- ¹⁰⁹ Reiese din cuprinsul punctelor 105-109 din hotărârea atacată că recurenta a arătat în fața Tribunalului, prin intermediul celui de al patrulea motiv invocat în susținerea concluziilor sale privind anularea deciziei în litigiu, că declarația din 23 iulie 1997 nu putea conduce la un transfer al răspunderii către sine pentru comportamentul în litigiu al Thyssen Stahl.
- ¹¹⁰ Or, este evident că recurenta a invocat acest motiv în ipoteza în care Tribunalul ar fi trebuit să înlăture interpretarea punctului 88 din Hotărârea ThyssenKrupp/Comisia, citată anterior, pe care aceasta o susținea în cadrul celui de al treilea motiv și în ipoteza în care, în această privință, nu ar fi fost atribuită nicio autoritate de lucru judecat respectivei hotărâri și nici Hotărârii Krupp Thyssen Stainless și Acciai speciali Terni/Comisia, citată anterior.
- ¹¹¹ La punctele 139-147 din hotărârea atacată, Tribunalul a respins al patrulea motiv menționat, fără să îl examineze pe fond, în temeiul autorității de lucru judecat atribuite constatării pe care acesta o efectuase la punctul 62 din Hotărârea Krupp Thyssen Stainless și Acciai speciali Terni/Comisia, citată anterior, potrivit căreia, ținând cont de declarația din 23 iulie 1997, Comisia avea în mod excepțional dreptul să stabilească în sarcina recurenteii răspunderea pentru comportamentul în litigiu.
- ¹¹² Prin urmare, nu se poate interzice recurenteii să repună în discuție, prin intermediul recursului, această apreciere pe care Tribunalul a făcut-o, pentru prima oară, în hotărârea atacată și care a constituit temeiul respingerii celui de al patrulea motiv invocat în susținerea concluziilor sale privind anularea deciziei în litigiu.

- 113 În consecință, primul argument invocat în susținerea celui de al doilea aspect al celui de al doilea motiv de recurs este admisibil.

b) Cu privire la fond

i) Argumentele părților

- 114 În primul rând, recurenta arată că Tribunalul a încălcat principiul autorității de lucru judecat. Întrucât acest principiu prevede imposibilitatea de a introduce o nouă acțiune în instanță având același obiect, acesta nu poate fi extins dincolo de obiectul litigiului aferent procedurii anterioare. Or, având în vedere că obiectul litigiului este determinat de concluziile și de faptele subiacente, respectivul principiu ar viza, în cazul contestării unei decizii administrative, exclusiv decizia atacată. Potrivit recurente, rezultă că principiul autorității de lucru judecat nu poate împiedica o acțiune îndreptată împotriva unei noi decizii, chiar dacă cele două decizii în cauză privesc același obiect.

- 115 În speță, autoritatea de lucru judecat ar privi, așadar, în orice caz, exclusiv decizia inițială. Potrivit recurente, aspectul dacă comportamentul Thyssen Stahl îi putea fi imputat trebuia, prin urmare, reexaminat în decizia în litigiu. În această privință, recurenta subliniază că, în procedurile jurisdicționale precedente, aceasta s-ar fi limitat la invocarea încălcării dreptului la apărare. Interpretarea principiului autorității de lucru judecat reținută de Tribunal ar priva-o, așadar, de posibilitatea de a invoca motive pe care aceasta nu le invocase încă.

- 116 În plus, recurenta consideră că, întrucât a revocat declarația din 23 iulie 1997, situația de fapt referitoare la pretinsul transfer în sarcina sa al răspunderii pentru actele săvârșite de Thyssen Stahl s-a modificat, având în vedere decizia în litigiu, de la adoptarea deciziei inițiale. Or, contrar celor statuate de Tribunal la punctul 147 din hotărârea atacată, o modificare ulterioară a împrejurărilor de drept sau de fapt nu ar putea fi în niciun caz exclusă de principiul autorității de lucru judecat.
- 117 În al doilea rând, recurenta arată că interpretarea principiului autorității de lucru judecat reținută de Tribunal constituie o încălcare a dreptului la apărare. Având în vedere că decizia inițială a fost anulată deoarece nu a fost respectat dreptul său de a fi audiată în ceea ce privește imputarea în sarcina sa a comportamentului Thyssen Stahl, recurenta consideră că acest drept trebuia garantat prin intermediul noii proceduri. Or, deși se putea stabili în sarcina sa răspunderea pentru comportamentul menționat exclusiv în temeiul autorității de lucru judecat, nu ar exista niciun interes pentru formularea unei noi acțiuni, dreptul de a fi audiat fiind astfel golit de conținut.
- 118 Comisia arată că, potrivit unei jurisprudențe constante, autoritatea de lucru judecat privește aspectele de fapt și de drept care au fost efectiv sau în mod necesar soluționate de hotărârea în cauză. Comisia precizează că atât procedura contencioasă îndreptată împotriva deciziei inițiale, cât și cea în urma căreia s-a pronunțat hotărârea atacată au impus analiza problemei dacă, pe baza declarației din 23 iulie 1997, aceasta putea stabili în sarcina recurteii răspunderea pentru încălcarea săvârșită de Thyssen Stahl.
- 119 Prin urmare, această declarație ar fi făcut obiectul litigiului privind aceste proceduri și, la punctele 59 și 62 din Hotărârea Krupp Thyssen Stainless și Acciai speciali Terni/Comisia, citată anterior, Tribunalul ar fi efectuat constatarea imputabilității în cauză, care nu ar fi fost contestată în cadrul recursului al cărui obiect l-a constituit această hotărâre și, în plus, ar fi fost confirmată pe fond de Curte. Fiind obligată, în temeiul articolului 233 CE, să adopte măsurile pe care le implica punerea în aplicare

a hotărârii Curții, Comisia ar fi fost obligată să țină seama de aceste constatări. În plus, întrucât adoptarea deciziei în litigiu a intervenit în cadrul aceleiași proceduri administrative cu cea care a condus la adoptarea deciziei inițiale, recurenta nu poate prezenta afirmații diferite cu privire la aceleași fapte.

¹²⁰ Pe de altă parte, Comisia arată că, dacă autoritatea de lucru judecat putea fi opusă numai în ceea ce privește o nouă acțiune în anulare a aceleiași decizii, aceasta nu s-ar impune decât în ipoteza unei confirmări a deciziei în cadrul primei proceduri. Or, acest principiu ar fi deopotrivă aplicabil în caz de anulare pentru viciu de procedură, dacă anumite aspecte prealabile au fost soluționate în acest cadru.

¹²¹ Potrivit Comisiei, revocarea declarației din 23 iulie 1997 intervenită, pentru prima oară, în cadrul ședinței în fața Tribunalului, nu mai era posibilă din punct de vedere juridic, deoarece, între timp, fusese adoptată decizia în litigiu. Prin urmare, asumarea răspunderii nu mai putea fi respinsă ca temei al acestei decizii. În plus, recurenta s-ar contrazice atunci când afirmă în același timp că autoritatea de lucru judecat nu privește decât consecințele hotărârilor precedente asupra deciziei inițiale și că, la punctul 88 din Hotărârea ThyssenKrupp/Comisia, citată anterior, Curtea a statuat în mod definitiv că aceasta nu mai era responsabilă în temeiul dreptului material.

¹²² În sfârșit, întrucât decizia inițială a fost anulată pentru viciu de procedură, o asumare valabilă a răspunderii Thyssen Stahl nu ar impune acordarea dreptului de a fi audiată, întrucât însăși recurenta a declarat că își asumă respectiva răspundere cunoscând consecințele declarației sale.

ii) Aprecierea Curții

¹²³ Curtea a amintit în repetate rânduri, pe de o parte, importanța pe care o deține principiul autorității de lucru judecat atât în ordinea juridică a Uniunii, cât și în ordinea juridice naționale (Hotărârea din 30 septembrie 2003, Köbler, C-224/01, Rec., p. I-10239, punctul 38, Hotărârea din 16 martie 2006, Kapferer, C-234/04, Rec., p. I-2585, punctul 20, și Hotărârea din 29 iunie 2010, Comisia/Luxemburg, C-526/08, Rep., p. I-6151, punctul 26) și, pe de altă parte, că autoritatea de lucru judecat nu privește decât elementele de fapt și de drept care au fost efectiv sau în mod necesar soluționate prin decizia jurisdicțională în cauză (Hotărârea Comisia/Luxemburg, citată anterior, punctul 27 și jurisprudența citată).

¹²⁴ În speță, trebuie arătat că, la punctul 62 din Hotărârea Krupp Thyssen Stainless și Acciai speciali Terni/Comisia, citată anterior, Tribunalul a statuat următoarele:

„Trebuie subliniat că nu s-a contestat că, ținând seama de declarația prezentată de [re-curentă] la 23 iulie 1997, Comisia era îndreptățită, în mod excepțional, să stabilească în sarcina acesteia din urmă răspunderea pentru comportamentul nelegal reproșat Thyssen Stahl din perioada decembrie 1993-1 ianuarie 1995. Astfel, trebuie să se considere că o astfel de declarație, care răspunde în special unor considerații economice caracteristice operațiunilor de concentrare între întreprinderi, presupune ca persoana juridică sub răspunderea căreia au fost plasate activitățile unei alte persoane juridice, ulterior datei încălcării care decurge din respectivele activități, să fie obligată să răspundă pentru aceste activități, chiar dacă, în principiu, revine persoanei fizice sau juridice care conducea întreprinderea în cauză la momentul comiterii încălcării răspunderea pentru aceasta.”

¹²⁵ Reiese că Tribunalul s-a pronunțat, la punctul 62 din Hotărârea Krupp Thyssen Stainless și Acciai speciali Terni/Comisia, citată anterior, cu privire la legalitatea transferului răspunderii pentru comportamentul nelegal în cauză efectuat prin declarația din 23 iulie 1997.

- 126 La punctele 139 și 140 din hotărârea atacată, Tribunalul a statuat că, prin urmare, acest aspect de drept are autoritate de lucru judecat, din moment ce a fost soluționat efectiv de instanța Uniunii.
- 127 Cu toate acestea, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 115 din prezenta hotărâre, recurenta arată că, în cauzele în care s-au pronunțat Hotărârile citate anterior Krupp Thyssen Stainless și Acciai speciali Terni/Comisia, precum și ThyssenKrupp/Comisia, aceasta se limitase la a invoca încălcarea dreptului la apărare și că, în consecință, interpretarea principiului autorității de lucru judecat reținută de Tribunal în hotărârea atacată o privează de posibilitatea de a invoca motive pe care nu le invocase încă.
- 128 În această privință, trebuie arătat că, la punctul 51 din Hotărârea Krupp Thyssen Stainless și Acciai speciali Terni/Comisia, citată anterior, Tribunalul însuși a constatat că recurenta s-a limitat la a susține „că dreptul său de a fi audiată în legătură cu actele reproșate Thyssen Stahl nu [fusesse] respectat” și că aceasta „în calitate de cumpărător, [acceptase] să își asume răspunderea pentru eventualele încălcări săvârșite de [Thyssen Stahl]”. Pe de altă parte, la punctul 62 din hotărârea menționată, Tribunalul a subliniat că transferul, prin intermediul declarației din 23 iulie 1997, al răspunderii Thyssen Stahl în sarcina recurente nu era contestat.
- 129 În aceste împrejurări, trebuie să se constate că legalitatea transferului răspunderii efectuat prin declarația din 23 iulie 1997 nu făcea obiectul litigiului în care s-a pronunțat Hotărârea Krupp Thyssen Stainless și Acciai speciali Terni/Comisia, citată anterior.
- 130 Astfel, având în vedere argumentele prezentate în fața Tribunalului în această cauză, sarcina acestuia din urmă se limita la a aprecia dacă recurenta a renunțat sau nu a renunțat, prin declarația din 23 iulie 1997, la dreptul său de a fi audiată în mod specific cu privire la comportamentul nelegal al Thyssen Stahl.

- 131 Deși Tribunalul trebuia, în cadrul acestei aprecieri, să stabilească conținutul declarației menționate și, prin urmare, putea să constate că aceasta urmărea să opereze acest transfer de răspundere, nu îi revenea obligația de a statua cu privire la legalitatea respectivei operațiuni, în caz contrar acesta statuând eventual *ultra petita*.
- 132 Rezultă că, întrucât legalitatea respectivului transfer de răspundere în temeiul declarației din 23 iulie 1997 nu a fost contestată în fața Tribunalului, constatarea de la punctul 62 din Hotărârea Krupp Thyssen Stainless și Acciai speciali Terni/Comisia, citată anterior, constituie un *obiter dictum* pronunțat dincolo de limitele litigiului prezentat Tribunalului și nu a soluționat nici efectiv, nici în mod necesar un aspect juridic. Prin urmare, această constatare nu poate avea autoritate de lucru judecat.
- 133 În plus, s-a arătat, la punctele 96 și 102-106 din prezenta hotărâre, că nici recursul recurentei, nici recursul incident al Comisiei, în urma căruia s-a pronunțat Hotărârea ThyssenKrupp/Comisia, citată anterior, nu au avut ca obiect problema legalității transferului de răspundere efectuat prin declarația din 23 iulie 1997. Prin urmare, Curtea nu a soluționat până în prezent acest aspect juridic.
- 134 Având în vedere aceste considerații, este necesar să se constate că Tribunalul a comis o eroare de drept atunci când a decis, la punctele 139-145 din hotărârea atacată, că aprecierea de către Tribunal a legalității respectivului transfer al răspunderii, cuprinsă la punctul 62 din Hotărârea Krupp Thyssen Stainless și Acciai speciali Terni/Comisia, citată anterior, avea autoritate de lucru judecat.
- 135 Rezultă din toate cele expuse anterior că, fără să fie necesară examinarea celorlalte argumente prezentate de recurentă, primul argument invocat în susținerea celui de al doilea aspect al celui de al doilea motiv de recurs trebuie primit.

136 Cu toate acestea, trebuie amintit că, în ipoteza în care motivarea unei hotărâri a Tribunalului relevă o încălcare a dreptului Uniunii, însă dispozitivul acesteia apare ca fiind întemeiat pentru alte motive de drept, recursul trebuie respins (Hotărârea din 13 iulie 2000, Salzgitter/Comisia, C-210/98 P, Rec., p. I-5843, punctul 58).

137 În această privință, trebuie amintit că, statuând că aprecierea de către Tribunal a legalității transferului de răspundere în cauză, la punctul 62 din Hotărârea Krupp Thyssen Stainless și Acciai speciali Terni/Comisia, citată anterior, avea autoritate de lucru judecat, Tribunalul a respins al patrulea motiv invocat în fața sa, care privea legalitatea acestui transfer de răspundere în temeiul declarației din 23 iulie 1997.

138 În aceste condiții, trebuie să se examineze al doilea argument invocat în susținerea celui de al doilea aspect al celui de al doilea motiv de recurs care preia, în esență, al patrulea motiv invocat de recurentă în fața Tribunalului.

3. Cu privire la al doilea argument invocat în susținerea celui de al doilea aspect al celui de al doilea motiv și a celui de al doilea aspect al celui de al treilea motiv, întemeiate pe lipsa unui transfer de răspundere care rezultă din declarația din 23 iulie 1997 și pe încălcarea „principiului preciziei”

a) Argumentele părților

139 Prin al doilea argument invocat în susținerea celui de al doilea aspect al celui de al doilea motiv, recurenta amintește că a arătat în fața Tribunalului că, în conformitate cu jurisprudența, nu putea fi considerată responsabilă, ca întreprindere succesoare în

drepturile și obligațiile Thyssen Stahl, întrucât aceasta din urmă a continuat să existe. În măsura în care Tribunalul a stabilit în sarcina sa respectiva răspundere în temeiul declarației din 23 iulie 1997, recurenta arată că s-a limitat la a declara că își asuma răspunderea în materie civilă pentru datoriile Thyssen Stahl și că această declarație – dacă s-ar mai aplica, ceea ce nu este cazul – nu ar permite să se stabilească în sarcina sa răspunderea în temeiul normelor privind amenzile.

¹⁴⁰ Recurenta precizează că Comisia îi solicitase să dea o declarație fără să o informeze cu privire la intenția sa de a utiliza respectiva declarație în susținerea transferului răspunderii pentru plata amenzii. Această cerere ar fi fost înțeleasă ca vizând numai răspunderea civilă. Pentru a pune capăt interpretării incorecte de către Comisie a declarației menționate, recurenta ar fi cerut să se consemneze în procesul-verbal al ședinței desfășurate în fața Tribunalului faptul că dorește să revoce această declarație.

¹⁴¹ În orice caz, o asemenea declarație de natură privată, făcută de o întreprindere, nu poate, în opinia recurteii, să transfere răspunderea pentru o încălcare a normelor privind înțelegerile, amenda constituind o sancțiune aplicată de autoritățile publice în temeiul legii, inclusiv în ceea ce privește desemnarea persoanei sancționate. Potrivit principiului *ius publicum privatorum pactis mutari non potest*, nici autoritățile, nici întreprinderile nu ar putea să deroge de la obligația legală de plată a amenzii prin intermediul unui transfer de răspundere.

¹⁴² În sfârșit, prin al doilea aspect al celui de al treilea motiv, recurenta consideră că, prin faptul că a statuat că din decizia în litigiu reiese că Comisia întemeiează răspunderea recurteii pe declarația din 23 iulie 1997, Tribunalul a încălcat „principiul preciziei” din moment ce nu ar exista nicio prevedere în *lex lata* potrivit căreia o declarație de natură privată, făcută de o întreprindere, ar putea conduce la un transfer al răspunderii pentru plata unei amenzi și din moment ce nu ar fi definite nici întinderea și limitele unui astfel de transfer.

b) Aprecierea Curții

- ¹⁴³ Potrivit unei jurisprudențe constante, revine, în principiu, persoanei fizice sau juridice care conduce întreprinderea în cauză la momentul comiterii încălcării răspunderea pentru aceasta, chiar dacă, la momentul adoptării deciziei de constatare a încălcării, exploatarea întreprinderii nu mai este plasată sub răspunderea sa (Hotărârile din 16 noiembrie 2000, KNP BT/Comisia, C-248/98 P, Rec., p. I-9641, punctul 71, Cascades/Comisia, C-279/98 P, Rec., p. I-9693, punctul 78, Stora Kopparbergs Bergslags/Comisia, C-286/98 P, Rec., p. I-9925, punctul 37, și SCA Holding/Comisia, C-297/98 P, Rec., p. I-10101, punctul 27).
- ¹⁴⁴ Cu privire la împrejurările în care o entitate care nu este autorul încălcării poate fi totuși sancționată pentru aceasta, Curtea a avut ocazia să precizeze că reprezintă o asemenea ipoteză situația în care entitatea care a săvârșit încălcarea a încetat să existe din punct de vedere juridic sau economic, din moment ce o sancțiune aplicată unei întreprinderi care nu mai exercită activități economice riscă să fie lipsită de efect disuasiv (Hotărârea din 11 decembrie 2007, ETI și alții, C-280/06, Rep., p. I-10893, punctul 40).
- ¹⁴⁵ În speță, pe de o parte, este cert că la momentul faptelor entitatea căreia i-a fost atribuit comportamentul nelegal în cauză constituia o parte a Thyssen Stahl și își desfășura activitatea sub controlul acesteia din urmă. Pe de altă parte, nu s-a contestat că, la data adoptării deciziei în litigiu, Thyssen Stahl continua atât să existe din puncte de vedere juridic, cât și să desfășoare activități economice. Rezultă că, în conformitate cu jurisprudența amintită la punctele 143 și 144 din prezenta hotărâre, Comisia era, în principiu, obligată să aplice Thyssen Stahl amenda în cauză.

- 146 În această privință, reiese din dosar că investigațiile inițiate de Comisie cu privire la comportamentul nelegal în cauză vizau inițial Thyssen Stahl și că, chiar după transferul entității în cauză către recurentă, Comisia a continuat să urmărească Thyssen Stahl pentru respectivul comportament.
- 147 Comisia a precizat că, după transferul respectivei entități către recurentă, atât recurenta, cât și Thyssen Stahl au insistat pe lângă Comisie ca procedura să nu mai fie îndreptată decât împotriva recurente. Or, Comisia ar fi considerat că o clasare a procedurilor de urmărire inițiate față de Thyssen Stahl nu putea fi luată în considerare decât dacă recurenta își asuma în scris răspunderea pentru încălcare.
- 148 Astfel cum reiese chiar din modul de redactare a declarației din 23 iulie 1997, menționat la punctul 15 din prezenta hotărâre, recurenta a efectuat această declarație ca răspuns la cererea de asumare în scris a răspunderii pentru comportamentul nelegal imputat Thyssen Stahl. Astfel, potrivit formulării sale, această declarație, pe de o parte, era efectuată atât în legătură cu procedura investigațiilor inițiate pentru încălcarea în cauză, cât și la cererea Comisiei și, pe de altă parte, viza răspunderea recurente, ca urmare a transferului sectorului de activitate în cauză, pentru actele săvârșite de Thyssen Stahl.
- 149 Având în vedere această formulare, trebuie respinse pretențiile recurente potrivit cărora Comisia i-a solicitat să dea o declarație fără să o informeze cu privire la intenția sa de a o utiliza în susținerea transferului răspunderii pentru plata amenzii, astfel încât această cerere ar fi fost înțeleasă ca vizând numai răspunderea civilă. Astfel, trebuie să se constate că, prin această declarație, recurenta a confirmat în mod expres că, în calitate de întreprindere care continuă activitățile economice implicate în înțelegere, dorește să își asume răspunderea pentru comportamentul nelegal privind amenda pe care Comisia o putea aplica în cadrul investigațiilor inițiate ca urmare a respectivei înțelegeri.

150 În această privință, trebuie să se sublinieze că, în aceste condiții, consecința juridică a transferului răspunderii pe care recurenta și l-a asumat prin declarația din 23 iulie 1997 era precisă și previzibilă pentru aceasta, contrar susținerilor sale.

151 În plus, reiese din dosar, pe de o parte, că, pentru a aplica recurentei amenda de care, în principiu, era pasibilă Thyssen Stahl, Comisia s-a sprijinit pe această declarație și, pe de altă parte, că recurenta nici nu a atacat, în acțiunea formulată împotriva deciziei inițiale, această operațiune juridică a Comisiei, nici nu a pus în discuție, în recursul îndreptat împotriva Hotărârii Krupp Thyssen Stainless și Acciai speciali Terni/Comisia, citată anterior, constatarea efectuată de Tribunal la punctul 62 din hotărârea menționată, potrivit căreia, ținând seama de declarația menționată, Comisia era îndreptățită, în mod excepțional, să stabilească în sarcina sa răspunderea pentru comportamentul nelegal al Thyssen Stahl.

152 Astfel, după cum arată Comisia, este evident că recurenta a susținut că nu își asuma, prin declarația din 23 iulie 1997, răspunderea pentru comportamentul nelegal al Thyssen Stahl, pentru prima oară în cadrul răspunsului la comunicarea privind obiecțiunile efectuată în cadrul procedurii care a condus la decizia în litigiu și, prin urmare, într-o etapă în care procedurile de urmărire referitoare la comportamentul nelegal erau prescrise în ceea ce privește Thyssen Stahl. În plus, recurenta a declarat că revocă respectiva declarație pentru prima oară în cadrul ședinței în fața Tribunalului în procedura în care s-a pronunțat hotărârea atacată.

153 În aceste împrejurări deosebite și specifice ale cauzei, și anume, în primul rând, cesiunea către recurentă a entității aparținând Thyssen Stahl care își desfășura activitatea pe piața produselor plate din oțel inoxidabil, în al doilea rând, declarația din 23 iulie 1997 prin care recurenta a confirmat expres Comisiei că, în calitate de cumpărător al respectivei entități, dorește să își asume răspunderea pentru comportamentul nelegal privind amenda pe care Comisia o putea aplica și, în al treilea rând, împrejurarea că, deși a avut de mai multe ori posibilitatea să se opună, recurenta nu s-a opus

interpretării respectivei declarații reținute de Comisie înainte ca investigațiile referitoare la comportamentul nelegal să fie prescrise în ceea ce privește Thyssen Stahl, trebuie să se considere că Comisia putea să stabilească în sarcina recurenteii răspunderea pentru comportamentul reproșat Thyssen Stahl și să îi aplice amenda în cauză.

¹⁵⁴ Pe de altă parte, trebuie să se constate că, contrar susținerilor recurenteii, revocarea declarației din 23 iulie 1997 nu mai era posibilă în etapa ședinței în fața Tribunalului. Astfel, conținutul declarației respective, care urmărea să permită Comisiei să aplice amenda menționată mai degrabă recurenteii decât Thyssen Stahl, se opunea unei asemenea posibilități la un moment în care Comisia, pe baza acestei declarații, a aplicat efectiv o amendă recurenteii prin adoptarea deciziei în litigiu.

¹⁵⁵ În această privință, trebuie să se precizeze că irevocabilitatea subsecventă a declarației din 23 iulie 1997 nu împiedică recurenta să conteste, pe calea unei acțiuni în fața instanțelor Uniunii, interpretarea conținutului declarației, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 64-66 din Hotărârea Krupp Thyssen Stainless și Acciai speciali Terni/Comisia, citată anterior, sau recunoașterea explicită sau implicită a unor elemente de fapt sau de drept, în cursul procedurii administrative în fața Comisiei, din moment ce aceasta nu ar putea limita însăși exercitarea dreptului la o cale de atac în fața Tribunalului de care dispune o persoană fizică sau juridică în temeiul articolului 230 al patrulea paragraf CE (Hotărârea din 1 iulie 2010, Knauf Gips/Comisia, C-407/08 P, Rep., p. I-6375, punctul 90).

¹⁵⁶ Având în vedere cele ce precedă, al doilea argument invocat în susținerea celui de al doilea aspect al celui de al doilea motiv de recurs, care reia, în esență, al patrulea motiv invocat de recurentă în fața Tribunalului, și al doilea aspect al celui de al treilea motiv trebuie respinse.

- 157 În aceste condiții și din moment ce motivarea hotărârii atacate relevă o încălcare a dreptului Uniunii, însă dispozitivul acesteia este întemeiat pentru alte motive de drept astfel încât recursul trebuie respins (a se vedea în acest sens Hotărârea Salzgitter/Comisia, citată anterior, punctul 58), eroarea de drept săvârșită de Tribunal și constatăată la punctul 134 din prezenta hotărâre nu are efecte asupra examinării prezentului recurs.

C — Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe încălcarea dispozițiilor care guvernează prescripția

1. Argumentele părților

- 158 Recurenta arată că, prin faptul că a respins, la punctele 193-214 din hotărârea atacată, al șaptelea motiv, Tribunalul a încălcat articolul 1 alineatul (1) din Decizia nr. 715/78/CECO a Comisiei din 6 aprilie 1978 privind termenele de prescripție pentru procedurile de urmărire și de executare a sancțiunilor conform Tratatului de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului (JO L 94, p. 22).
- 159 Recurenta consideră că, având în vedere că această dispoziție prevede prescrierea acțiunilor după cinci ani de la încetarea încălcării și că încălcarea în cauză a încetat la 31 decembrie 1994 odată cu transferul activității Thyssen Stahl de care aceasta a beneficiat, încălcarea s-a prescris în 1999. Aceasta adaugă că, dacă data respectivei încălcări ar fi fost stabilită la data la care ceilalți participanți au pus capăt încălcării, și anume în cursul anului 1998, prescripția ar fi intervenit în cursul anului 2003. Aceasta precizează că aceeași ar fi situația în cazul aplicării articolului 25 din Regulamentul nr. 1/2003 sau a Regulamentului (CEE) nr. 2988/74 al Consiliului din 26 noiembrie 1974 privind termenele de prescripție a acțiunilor și a aplicării sancțiunilor conform

normelor Comunității Economice Europene privind transporturile și concurența (JO L 319, p. 1, Ediție specială, 07/vol. 1, p. 78).

¹⁶⁰ Recurenta susține că în privința Thyssen Stahl nu a intervenit niciun act de întrerupere a prescripției prevăzută la articolul 2 din Decizia nr. 715/78. În plus, prescripția nu ar fi fost suspendată în temeiul articolului 3 din decizia menționată, întrucât Thyssen Stahl nu a formulat nicio acțiune împotriva deciziei inițiale, iar acțiunea pe care a formulat-o recurenta nu implică o suspendare a prescripției în privința Thyssen Stahl, din moment ce suspendarea nu ar produce efecte decât *inter partes*.

¹⁶¹ În măsura în care Tribunalul ar fi considerat că era necesar ca suspendarea prescripției să fie apreciată în raport cu recurenta, deoarece, având în vedere declarația din 23 iulie 1997, s-ar fi considerat că aceasta din urmă ar fi săvârșit ea însăși încălcarea în cauză, recurenta amintește că, în opinia sa, răspunderea care s-a stabilit în sarcina sa nu este o răspundere de tipul celei care revine unei întreprinderi succesoare a unei alte întreprinderi, ci, cel mult, o răspundere prin substituie. Or, încălcarea săvârșită de Thyssen Stahl ar fi o încălcare distinctă, răspunderea pentru aceasta fiind transferată ulterior recurentei.

¹⁶² În această privință, recurenta arată că însuși Tribunalul a constatat că asumarea răspunderii Thyssen Stahl în temeiul declarației din 23 iulie 1997 nu permitea să se considere că cele două încălcări, săvârșite de ea însăși și de Thyssen Stahl, constituie o singură încălcare. Recurenta concluzionează că, în ceea ce privește prescripția, cele două încălcări nu pot fi considerate nici ca reprezentând o singură încălcare al cărei efect juridic ar depinde numai de actele de procedură pe care aceasta le-a efectuat.

¹⁶³ Pe de altă parte, trimiterea făcută de Tribunal la Hotărârea din 16 noiembrie 2000, *Metsä-Serla și alții/Comisia* (C-294/98 P, Rec., p. I-10065), este, potrivit recurenței, inoperantă, deoarece, în cauza în care s-a pronunțat respectiva hotărâre, Curtea trebuia să se pronunțe cu privire la posibilitatea de a aplica în solidar o amendă la două întreprinderi, ca urmare a existenței unei unități economice între ele. Or, aceste împrejurări nu ar prezenta nicio legătură cu împrejurările speței, care vizează stabilirea unei răspunderi exclusiv în temeiul declarației din 23 iulie 1997.

¹⁶⁴ În sfârșit, presupunând chiar că se poate considera că recurenta a săvârșit ea însăși încălcarea în cauză, această împrejurare nu ar avea efecte asupra prescripției. Din jurisprudență ar reieși că, în cadrul normelor privind încălcările, transferul răspunderii presupune să se stabilească în sarcina unei persoane răspunderea pentru comportamentul anticoncurențial adoptat de o altă persoană. Recurenta concluzionează cu privire la acest aspect că, deși obligația de a plăti amenda este transferată, consecințele juridice atribuite acestei răspunderi pentru comportamentul altei persoane continuă să depindă de actele de procedură desfășurate de autorul inițial al încălcării.

¹⁶⁵ Recurenta precizează că tocmai pentru acest motiv, actele autorului inițial al încălcării care permite înlăturarea sau reducerea răspunderii sale, precum cererile de clemență, obligă și produc un efect asupra terțului în sarcina căruia se transferă răspunderea. De asemenea, dacă încălcarea comisă de respectivul autor inițial este prescrisă în privința sa, această împrejurare juridică nu ar putea fi înlăturată de un transfer de răspundere către un terț.

2. Aprecierea Curții

¹⁶⁶ Trebuie amintit, pe de o parte, că atât articolul 1 alineatul (1) din Decizia nr. 715/78, cât și articolul 25 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003 supun competența Comisiei

de a aplica amenzi pentru încălcări ale dispozițiilor privind dreptul concurenței unui termen de prescripție de cinci ani care curge, conform articolului 1 alineatul (2) din Decizia nr. 715/78 și articolului 25 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003, din ziua în care se comite încălcarea sau din ziua încetării încălcării și poate, în temeiul articolelor 2 și 3 din Decizia nr. 715/78 și al articolului 25 alineatele (3)-(6) din Regulamentul nr. 1/2003, să fie întrerupt și suspendat.

167 Trebuie să se constate, pe de altă parte, că decizia în litigiu impune o amendă numai recurente. În aceste condiții, prescripția nu poate fi apreciată decât în raport cu aceasta din urmă.

168 Mai exact, deși recurenta arată în mod întemeiat că anumite acte ale Thyssen Stahl pot continua să producă efecte în privința sa și că o prescripție împlinită în privința acestei întreprinderi nu poate fi înlăturată prin intermediul unui transfer de răspundere, nu rezultă că prescripția ar trebui apreciată în raport cu întreprinderea menționată.

169 Rezultă că trebuie respinsă argumentația recurente potrivit căreia Tribunalul ar fi trebuit să statueze cu privire la prescripție în raport cu Thyssen Stahl.

170 În consecință, întrucât recurenta nu contestă faptul că Comisia a adoptat decizia inițială în privința sa în termenul de prescripție de cinci ani și întrucât nu a invocat niciun argument care vizează erori pe care le-ar fi săvârșit Tribunalul în aprecierea perioadelor de întrerupere și de suspendare a prescripției în privința acesteia, al patrulea motiv trebuie înlăturat.

D — Cu privire la al cincilea motiv, întemeiat pe o încălcare a principiilor care guvernează calculul cuantumului amenzii

1. Argumentele părților

- ¹⁷¹ Recurenta susține că, prin faptul că, la punctele 295-315 din hotărârea atacată, a respins al zecelea motiv, Tribunalul a încălcat Comunicarea privind cooperarea. În opinia acesteia, cooperarea sa totală în cursul procedurii ar fi trebuit să determine o reducere suplimentară a amenzii superioară celei de 20 % reținută în temeiul punctului D din comunicarea menționată pentru cooperarea sa în cadrul procedurii care a condus la adoptarea deciziei inițiale. În această privință, recurenta subliniază că a recunoscut materialitatea faptelor și încălcarea articolului 65 alineatul (1) CO.
- ¹⁷² Niciuna dintre considerațiile care au condus Tribunalul la concluzia că respectivul comportament al recurentei nu ar demonstra o adevărată cooperare din partea sa nu poate infirma argumentația recurentei.
- ¹⁷³ În ceea ce privește argumentul potrivit căruia necontestarea materialității faptelor nu viza perioada 1993/1994 și nu prezenta nicio utilitate, întrucât recurenta nu a recunoscut răspunderea sa care rezultă din încălcarea săvârșită de Thyssen Stahl, pe de o parte, recurenta arată că a susținut în fața Tribunalului că necontestarea din partea sa viza perioada menționată. Pe de altă parte, aceasta arată că dovada încălcării în cauză trebuia făcută în cadrul celei de a doua proceduri și că, prin urmare, respectiva necontestare a facilitat munca Comisiei în ceea ce privește dovada faptelor.

174 Referitor la considerația potrivit căreia recurenta a contestat competența Comisiei de a aplica, după 23 iulie 2002, o sancțiune în temeiul articolului 65 alineatul (1) CO, recurenta subliniază că această problemă nu privește dovada faptelor, ci o apreciere de natură juridică și, prin urmare, o problemă de drept. Or, întrucât Comisia trebuie, în orice caz, să efectueze o apreciere juridică corectă a faptelor constatate, contestarea sau necontestarea acestei aprecieri de către persoanele interesate nu ar putea prezenta nici dezavantaje, nici utilitate.

175 În ceea ce privește împrejurarea potrivit căreia recurenta ar fi negat pentru prima dată de la declanșarea procedurii inițiale validitatea declarației din 23 iulie 1997, pe de o parte, recurenta arată că nu a contestat existența acestei declarații, ci că s-a limitat să susțină aprecierea juridică potrivit căreia respectiva declarație nu permitea să se stabilească în sarcina sa răspunderea pentru încălcarea săvârșită de Thyssen Stahl. Pe de altă parte, aceasta pretinde că a afirmat în fața Tribunalului că, încă din cadrul procedurii care a condus la adoptarea deciziei inițiale, aceasta a arătat că respectiva declarație nu putea fi interpretată ca justificând un transfer al răspunderii pentru plata amenzii.

2. Aprecierii Curții

176 Reiese din jurisprudență că o reducere a cuantumului amenzii în temeiul Comunicării privind cooperarea nu poate fi justificată decât atunci când informațiile furnizate și comportamentul întreprinderii în cauză demonstrează o veritabilă cooperare din partea acesteia (Hotărârea din 28 iunie 2005, Dansk Rørindustri și alții/Comisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P-C-208/02 P și C-213/02 P, Rec., p. I-5425, punctul 395).

- 177 Pe de altă parte, trebuie amintit că, în temeiul articolelor 229 CE și 31 din Regulamentul nr. 1/2003, Tribunalul poate elimina, reduce sau mări amenda ori penalitatea cu titlu cominatoriu aplicată, având în vedere că statuează în exercitarea competenței sale de fond asupra acțiunilor introduse împotriva deciziilor prin care Comisia a stabilit o amendă sau o penalitate cu titlu cominatoriu.
- 178 Prin urmare, atunci când Tribunalul a statuat, la punctele 305-314 din hotărârea atacată, că în mod întemeiat Comisia a considerat că recurenta nu trebuia să beneficieze de o reducere suplimentară a amenzii, superioară reducerii de 20 % acordate deja, acesta a efectuat în exercitarea competenței sale de fond o apreciere de fapt. În consecință, Comisia arată în mod întemeiat, prin prezentul motiv, că recurenta pune în discuție constatări de fapt și aprecieri ale dovezilor efectuate de Tribunal.
- 179 În această privință, trebuie amintit că, din articolul 225 CE și din articolul 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție rezultă că Tribunalul este singurul competent, pe de o parte, să constate faptele, cu excepția cazului în care inexactitatea materială a constatărilor sale ar rezulta din înscrisurile aflate la dosar care i-au fost prezentate, și, pe de altă parte, să aprecieze aceste fapte. Odată ce Tribunalul a constatat sau a apreciat faptele, Curtea este competentă, în temeiul articolului 225 CE, să exercite un control asupra calificării juridice a acestor fapte și asupra consecințelor juridice care au fost stabilite de Tribunal pe baza acestora (Hotărârea din 6 aprilie 2006, General Motors/Comisia, C-551/03 P, Rec., p. I-3173, punctul 51, precum și Ordonanța din 29 septembrie 2010, EREF/Comisia, C-74/10 P și C-75/10 P, punctul 41).
- 180 Curtea a precizat de asemenea că aprecierea faptelor nu constituie, sub rezerva cazului denaturării elementelor de probă prezentate în fața Tribunalului, o problemă de drept supusă, ca atare, controlului Curții (Hotărârea din 18 mai 2006, Archer Daniels Midland și Archer Daniels Midland Ingredients/Comisia, C-397/03 P, Rec., p. I-4429, punctul 85, precum și Ordonanța EREF/Comisia, citată anterior, punctul 42).

181 Or, recurenta nu a prezentat niciun argument care să susțină existența unei denaturări a elementelor de probă de către Tribunal.

182 Astfel, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia Tribunalul ar fi considerat în mod eronat că necontestarea materialității faptelor nu viza perioada 1993/1994, trebuie arătat că din cuprinsul punctului 306 și al punctului 307 prima teză din hotărârea atacată reiese că, prin a doua teză a punctului 307 menționat, Tribunalul nu a considerat că punctul 75 al răspunsului la comunicarea privind obiecțiunile nu se extindea la această perioadă, ci că acest punct 75 era insuficient de specific și de clar pentru a fi util Comisiei.

183 În plus, în măsura în care recurenta arată că a susținut, de la inițierea procedurii care a condus la adoptarea deciziei inițiale, că declarația din 23 iulie 1997 nu putea fi interpretată ca justificând un transfer al răspunderii pentru plata amenzii în cauză, s-a constatat deja la punctul 152 din prezenta hotărâre că nu aceasta a fost situația.

184 În aceste condiții, al cincilea motiv trebuie respins.

185 Prin urmare, recursul trebuie respins în totalitate.

VII — Cu privire la cheltuielile de judecată

- ¹⁸⁶ Potrivit articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 118 din același regulament, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a solicitat obligarea recurente la plata cheltuielilor de judecată, iar recurenta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată aferente recursului.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară și hotărăște:

1) Respinge recursul.

2) Obligă ThyssenKrupp Nirosta GmbH la plata cheltuielilor de judecată.

Semnături